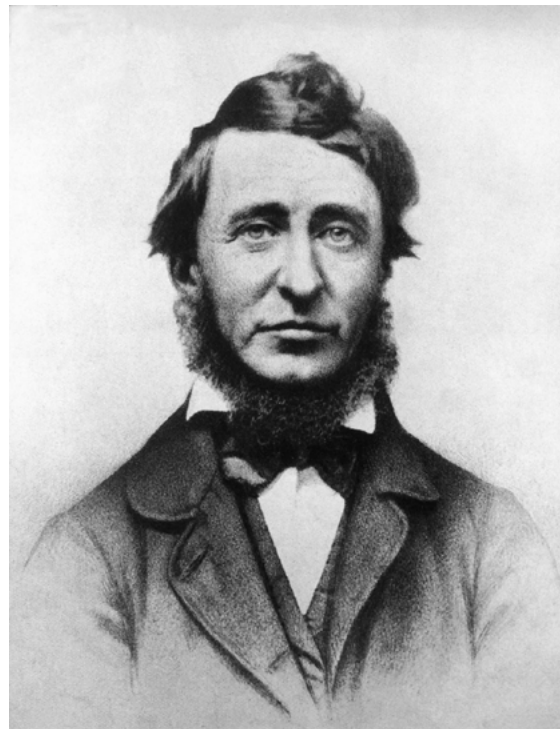

Henry David Thoreau, geboren in Concord (Massachusetts), 12 juli 1817, overleden in Concord op 6 mei 1862, is vooral bekend van zijn boek *Walden*, dat naar aanleiding van zijn verblijf in een klein, zelfgebouwd huisje in de bossen bij het meer Walden een paar kilometer van zijn woonplaats Concord (USA) is geschreven. Hij leefde daar van wat hij zelf kon verbouwen. In dit boek neemt hij ook afstand van het kapitalisme en de consumptiemaatschappij, die ook in zijn tijd al bestond. Maar vooral de natuurbeschrijvingen zijn prachtig.

In juli 1845 vertrekt hij naar een stuk grond bij het meer Walden, dat door zijn vriend Emerson is gekocht en zal daar tot 6 september 1847 blijven. Bij elkaar twee jaar en twee maanden. In die tijd houdt hij een dagboek bij, waar hij later lezingen over geeft. Deze lezingen zullen uiteindelijk gebundeld in 1854 uitgegeven worden.

Een ander essay van hem dat veel gelezen is en in 1849 is uitgegeven heet *De plicht tot burgerlijke ongehoorzaamheid*. De aanleiding voor dit essay vormde een conflict met een belastingontvanger, waarvoor hij kort in hechtenis heeft gezeten. Hij weigerde belasting te betalen aan

een overheid dat een beleid voerde dat niet strookte met zijn geweten: slavernij en jacht op gevluchte slaven en de oorlog met Mexico. Zijn filosofie van geweldloos verzet zou later van invloed zijn op politieke, spirituele en literaire figuren zoals Lev Tolstoj, Mahatma Gandhi en Martin Luther King.

Dit is geen onderwerp voor een haiku-nieuwsbrief, ware het niet dat er haikudichters geïnspireerd zijn door het boek *Walden*.

Vincent Tripi is kenner van Thoreau en haikudichter. Hij heeft in mei/juni 1984 twee maanden in een huisje in een bos gewoond en in november/december 1984 nogmaals. In zijn boekje *Haiku Pond* heeft hij bij zijn verhalen en gedichten teksten uit o.a. *Walden* gebruikt.

De blauwe tekst is uit het boek *Walden* van Thoreau, de rode haiku's zijn van Vincent Tripi.

We moeten leren opnieuw te ontwaken en onszelf wakker te houden, niet door mechanische hulpmiddelen, maar door onophoudelijk de morgenstond af te wachten, die ons niet in de steek laat in onze diepste slaap... De kwaliteit van de dag beïnvloeden, dat is de hoogste van alle kunsten.

*Dawn
From the well,
Firefly*

*dauw
van de bron,
vuurvlieg*

Iemand die te midden van de natuur leeft en nog bij zijn verstand is, kan niet echt zwartgallig zijn.

*A bird, just one,
A stone, just one –
Under the snow.*

*een vogel, eentje maar
een steen, eentje maar –
onder de sneeuw*

*A single pine tree –
The old man hides his grey hairs
From the storm*

*een enkele pijnboom –
de oude man verbergt zijn grijze haar
tegen de storm*

*Envious –
Pond frozen
The end of year*

*jaloers –
het meer bevroren
eind van het jaar*

Het is een even verrassende en gedenkwaardige als waardevolle ervaring om ooit in de bossen verdwaald te raken...

Pas wanneer we verloren zijn, met andere woorden, pas wanneer we de wereld verloren hebben, beginnen we onszelf te vinden en te beseffen waar we zijn en hoe eindeloos verstrekkend alles is waarmee we te maken hebben.

Path lost,
Bud-under
My feet!

verdwaald
een bloemknop onder
mijn voeten!

One mosquito –
Had come this way
Before.

een mug –
was hier
al eerder

Wanneer ik, zoals meestal het geval was, niemand heb om mee om te gaan, riep ik echo's op door met een roeispaan tegen de zijkant van mijn boot te slaan en de omringende bossen te vullen met geluiden die zich in kringen uitbreidden en prikkelde ik ze als iemand die een menagerie van wilde dieren houdt, totdat ik gegrom hoorde vanuit elk bebost dal en elke helling.

Echo –
Climbs the mountain
Swims the pond

echo –
beklimt de berg,
zwemt in het meer.

Row, brothers, row*,
Row, brothers, row –
Again!

roei, broeders, roei,
roei, broeders, roei –
nog een keer!

* bekend liedje uit die tijd

O, wat een verhalen hebben hun kleuren verteld! Geleidelijk, van week tot week, tekende de ware aard van elke boom zich duidelijker af, terwijl hij zichzelf bewonderde in de gladde spiegel van het meer. Elke ochtend verving de galeriehoudster de oude schilderijen aan de muren door een paar nieuwe die zich onderscheidden door briljanter en harmonieuzer koloriet.

(naar aanleiding van de herfstkleuren van de bomen)

Sunset –
The spider's web
Torn

zonsopkomst –
het spinnweb
stuk

Geese honk –
high
above the map

ganzen gakk –
hoog
boven de landkaart

Silence –
The cardinals
Never part

stilte –
de kardinaalvogels
gaan nooit uit elkaar

Ian Marshall heeft het in het boek *Walden by haiku* anders aangepakt. Hij heeft de tekst van Thoreau minutieus nageplozen en heeft er de zinnen uit gedistilleerd die samen een haiku kunnen vormen. Hij heeft er bijna driehonderd kunnen vinden. Hieronder een selectie uit het boek:

*no curtains
no gazers to shut out
but the sun and the moon*

*geen gordijnen
niets anders buiten te sluiten
dan de zon en de maan*

*the wood-thrush heard
from shore to shore
the lake never smoother*

*ik hoorde de houtlijster
het meer, van oever tot oever
rimpelloos*

*a mosquito
touring the cabin at dawn
singing its wrath*

*een mug in de morgen
zoekt zijn weg door mijn hut
woedend zingend*

*it was morning, and lo,
now it is evening,
incessant good fortune*

*het was ochtend, en zie,
nu is het avond,
wat een geluk*

*dandelion in pasture
the north star
the south wind*

*een paardenbloem in het weiland
de poolster
de zuidenwind*

*to talk across the pond
to a companion
on the other side*

*over het meer heen
praten met een kameraad
aan de overzijde*

*satisfied
back to the fire
belly to the table*

*tevreden
rug naar het vuur
de buik naar de tafel*

*tonight
my flute has waked echoes
over the pond*

*vanavond
wekte mijn fluit echo's op
over het meer*

*the grass
when the wind passes over
bending*

*wanneer de wind
passeert
buigt het gras*

*paddle strike
the surrounding woods filled
with circling sound*

*the old pond
not one wrinkle
after all its ripples*

*a slave's epitaph
the date he died
telling me he had lived*

*peddelslag
de omringende bossen gevuld
met rondcirkelend geluid*

*de oude vijver
geen enkele rimpel
na de rimpelingen*

*het grafschrift van een slaaf
de datum waarop hij stierf
zegt me dat hij heeft geleefd*

Bronnen:

- Henry David Thoreau, *Walden & de plicht tot burgerlijke ongehoorzaamheid*, vertaald door Anton Haakman, uitgegeven in 2016 door uitgeverij De Bezige Bij. ISBN: 978 90 8542 617 2
- Vincent Tripi, *Haiku Pond*. Uitgegeven in 1987 door Vide Press. ISBN: 0 9619134 0 1
- Ian Marshall, *Walden by haiku*. Uitgegeven in 2009 door the University of Georgia Press. ISBN: 978 0 8203 3288 8

Ayame II

Wilt u ook op de hoogte gehouden worden van nieuwe berichten? Stuur dan een mailtje naar:
ayame-brief@proton.me